

Italiji grozi finančni propad - Davek na darila podjetij

Vojne priprave Italije so postavile še v večjo nevarnost že doslej slabe državne finance. — Vlada odpravila zlato kritje lire, da z zlatom iz državne banke lahko krije svoje nakupe v inozemstvu.

Pariz, Francija. — Izvzemši italijanskega ljudstva samega, kateremu diktatorska vlada spretno zatiska oči, je danes celemu svetu znano, da države italijanske finance proti neizbežnemu propadu in lironizirane prej ali slej zadeti enak usoda, kakoršne je bila deležna v povojnih letih nemška marka, da namreč zdrkne njena veljava na ničlo.

Ze v normalnih letih je fašistični režim potrošil več denarja, kakor ga je mogel v obliki davkov iztisniti iz svojih državljanov. Sedanje priprave na vojno v Afriki so pa posredno nadaljnje milijarde, katerih se je vlada prisiljena, prenesti na ta ali drugi način. V Italiji, v kateri se nahaja fašistična vlada v finančnem oziru, se je prvič javno pokazala pred par meseci, ko je bil izdan ukaz, da morajo italijanski državljanji prodati svoje nepremičnosti v tujezemstvu in jih izpremeniti v zlato ter vrednost staviti na razpolago v odkup državi, s čimer si je vlada pridobila nekoliko več tujevskega kredita v inozemstvu. Druga odredba vlade se je glasila, da postane vse srebro v državi državna last in ne sme ostati v privatni posesti.

Kako zelo potrebuje italijanska vlada novih zlatih kreditov, pa se je najbolj razvidelo pred par dnevi, ko se je proglasilo, da se odpravlja dosedanje zlato kritje lire; doslej je bil italijanski papirni denar krit z zlatom v vrednosti 40 odstotkov denarja v prometu.

Ta vladna odredba ima dalekosežne posledice, ki so se tudi takoj pokazale na tujevskih borzah, kjer je vrednost lire rapidno padla. Odredba namreč pomeni, da zlatoto, ki je točasno v zakladnicah državne banke, postane last vlade same, ki ga lahko po svoji uvidenosti uporablja. Da se bo vlada poslužila tega zlata, je brez dvoma pričakovati, in odtod tudi reakcija tujevstva napram lire.

AAA ZAKON ODOBREN

Poljedelskemu tajniku poverjene velike pravice.

Washington, D.C. — Po vročih debatih, ki so trajale 11 dni, je senat pretekli terek odobril zakonski predlog, po katerem se podaljšuje obstoj agrikulturne adjustacijske administracije (AAA). Predlog je bil že prej odobren od poslanske zbornice, toda v nekoliko drugačni obliki, vsled česar bo moral iti pred konferenco zastopnikov obeh zbornic. Zakon daje velike pravice poljedelskemu tajniku pri vodstvu narodnega poljedelstva, med njimi tudi dovoljenje, da sme naložiti posebni davek za odkodnine farmerjem za skrčenje množice pridelkov, da se s tem ohrani cena na višini.

UMOR IN SAMOUMOR SNUBCA

Rockford, Ill. — Ker je od bila ponudbe vsiljivega snubca, je 20 letna Guenivere Fisher postala v terek zjutraj smrtna žrtev blaznega zaljubljenca, 22 letnega Roberta Mutimera, kateri je nato še samemu sebi vzel življenje. Mutimer, s katerim je imelo dekle pred nekaj meseci par sestanov, je prišel navse zgodaj zjutraj na njen dom. Naenkrat pa so se iz sobe, v kateri sta sedela, zaslišali strelji. Dekletin brat je prihitel na lice mesta, kjer je našel oba umirajoča. Mutimer je bil začetkom tega leta odposlan v državno umobolnico, a je bil izpuščen na prošnjo staršev.

TEŽAVA PRI IZBIRANJU POROTNIKOV

Peoria, Ill. — Pred okrožnim sodiščem se je otvorila obravnava proti 26 letnemu Gerald Thompsonu, ki je priznal, da je 16. junija zločinsko zlorabil in nato ubil 19 letno Mildred Hallmark. Kakor kaže, pa ne bo še kmalu prišlo do prave obravnave same, kajti velike težave so z izbiranjem porotnikov. Izbran namreč ne more biti nihče, ki si je že prej ustvaril svojo sodbo glede tega zločina, ali, ki je o njem imel s kom pogovor. Ker pa je bil zločin splošen predmet pogovorov, je umevno, da je številno, ki bi mogli biti izbrani, skrajno pičlo. Tako so bili v terek med 132 kandidati samo štirje odbrani.

To ravnanje mora neizbežno voditi do poloma lire in, ako se ponesreči še vojna akcija v Afriki, na katero stavi vlada vse svoje upanje, bo brez dvoma sledil tudi polom fašističnega režima.

18 LETNI VOJAKI

Italijanski fant dobi z 18. letom naslov vojaka.

Rim, Italija. — Vojno ministerstvo je v sredo izdalo proglas, po katerem postane vsak italijanski mladenič vojak, ko dopolni svoje 18. leto. S tem letom izstopi iz vežbanja, ki ga daje mladini fašistična organizacija in stopi pod območje armade. Do svojega 21. leta, ko je poklican v redno vojaško službo, se bo moral udeleževati posebnega predvojaškega vežbanja določeno dobo vsak teden. — S tem, ko postanejo že 18 letni fantje vojaki, si je italijanska vlada postavila novo mogočno rezervo napol izvežbanega moštva.

GLEDALEC STRELJAL NA SENATORJE

Buenos Aires, Argentina. — Ognjevitava debata, ki se je razvila pretekli terek v tujakšnji senatski zbornici, je bila hipoma prekinjena, ko je iz vrst gledalcev na galeriji nenadoma padlo več strelov in zborovalce. Eden strelcev je vzel življenje senatorju E. Borda-behere, ranjen pa je bil neki drugi poslanec. Policija je takoj aretirala napadalca, C. V. Cora, ki je bil svoječasno policijski uradnik v nekem bližnjem mestu. Neposredno pred streljanjem je bila debata tako burna, da sta dva senatorja že skočila drug proti drugemu v svrhu dejanskega spopada. Ko je spor prišel do viška, so padli strelji, a zadeli so senatorja, ki v debato sploh ni bil zapleten.

PES PRIPOMOGLA DO REŠITVE OTROKA

Vancouver, B. C. — Neka osemletna deklica se ima zahvaliti domačemu psu, da ji je rešil življenje, ko jo je pretekli terek tok reke pri kopanju odnesel v globoko vodo. Ko je pes z obrežja videl, da se deklica potaplja, je skočil v vodo in plaval proti njej. Deklica je zgrabila psa za rep in ta je skušal plavati z njo proti obrežju. Trikrat pa se ji je rep izmuznil iz roke in bržkone bi požrtvovalnost psa ostala brezuspešna, da ni otrokovih kričkov slišal neki moški, ki je prihitel in izvlekel deklico na varno.

IZDAJAL SE ZA POLICISTA

Chicago, Ill. — Zaradi neke prometne kršitve je bil v terek aretiran 32 letni Val McGuire, 6412 So. Sagamon st. Ob aretaciji pa je pokazal policistu policijski znak, ki ga je nosil v žepu, ter pričel protestirati, češ, da je v policijski službi in kot tak ne more biti aretiran. Nič mu ni pomagalo in moral je iti na stražnico. Tam pa se je ugotovilo, da je znak ukradel iz nekega parkanega avtomobila, in dognalo se je tudi, da je bil mož že prej kaznovan.

PROPELER ODREZAL ŽENSKI ROKO

Chicago, Ill. — V St. Francis bolnici v Evanstonu se je v terek izvršila operacija nad Mrs. Eliz. Usher, 5555 Sheridan Rd., pri kateri je bila ženska odrezana desna roka pod kolcem. Operacija se je morala izvesti kot posledica nesreče, ki se je pripetila ženski, ko je v nedeljo zjutraj prišla na letališču z roko v vrteči se propeler nekega aeroplana, pri čemer ji je v zapetju odtrgalo roko.

KRIŽEM SVETA

Toronto, Ont. — V kanadski provinci na Prince Edward otoku so se v terek vršile volitve, v katerih je bila docela poražena dosedanja konservativna vlada. Liberalna stranka je dobila vseh 30 sedežev. S tem so zdaj liberalci na krmilu skoraj v vseh kanadskih provincah.

Tokio, Japonska. — V tujakšnji uradnih krogih se izraža zadovoljstvo nad izjavo angleške vlade, s katero se je zadnja izrazil, da je pripravljena, da se razveljavijo določbe, koliko sme kaka država imeti vojnega brodogoja.

Berlin, Nemčija. — Gospodarska revija Der deutsche Volkwirt pobija trditve, ki jih izraža tujezemstvo, da je Hitlerjev režim stal Nemčijo od 12 do 20 milijard mark. Revija pravi, da ne znašajo Hitlerjevi stroški več kakor pet in pol milijard mark.

DAVČNI KOVINSKI ZNAKI

Chicago, Ill. — Kakor se je objavilo iz ravnateljstva državnih financ, bo država izdala kovinske znake v svrhu plačevanja prodajnega davka, ki pa ne bodo okrogli marveč štirioglati z zaokroženimi ogli.

DAROVNI NISO IZVZETI

Davki na darila korporacij imajo namen, da se prepreči direktorjem razpolaganje s tujim denarjem.

Washington, D. C. — Pri konferenci, ki jo je imel predsednik Roosevelt v sredo s časnikarji, je prišel pogovoru tudi na davek na zapuščine in darila. Na vprašanje, ali je po njegovem mnenju na mestu, da se obdavčijo tudi darila, ki jih dajejo velike korporacije za razne dobrodelne ustanove, je predsednik odvrnil, da je to obdavčenje popolnoma pravilno.

Dva vzroka je predsednik navedel za svojo trditve. Prvi je ta, ker korporacije ne dajejo daril toliko iz čuta dobrodelnosti, marveč bolj, da se izkažejo in da si s tem nekako kupijo naklonjenost javnega mnenja. Drugi vzrok pa je ta, ker je denar korporacij last vseh delničarjev, in direktorji torej nimajo pravice po svoji volji razpolagati z njim. Ako je kaj preostanka, se mora ta razdeliti med delničarje in ti lahko nato svoj delež obrnejo v dobrodelne namene, ako to želijo. Da se torej vzame direktorjem veselje do dajanja daril s tujim denarjem, je po predsednikovem mnenju primerno, da se na taka darila naložijo visoki davki.

MESTO RAČUNA ZA PARKANJE

Oklahoma City, Okla., je prvo mesto v Ameriki, ki je vpeljalo plačilo odkodnine za parkanje na mestnih ulicah. Gornja slika kaže neko dekle, ki je plačala v avtomat ceno, da je dobila potrebni listek. Cena je pet centov za eno uro. Podobni avtomati, kakoršen se vidi na sliki, so postavljeni na vsakih 20 čevljev razdalje.

Iz Jugoslavije.

Nenavadna razkritja belgrajskega lista: Prejšnji režim je po poročilih tega lista pripravljala koncentracijska taborišča, kamor bi potaknil svoje politične nasprotnike s pomočjo jugoslovanskih fašističnih četnikov.

Rešitev ob dvanajsti uri

Beograd, 8. julija. — Otadžbina, ki se imenuje "neodvisen list za politična in socialna vprašanja" objavlja v svoji zadnji številki z dne 7. julija pod naslovom "Sodobni zapiski" sledeče zelo zanimive ugotovitve, ki se vam bodo zdele pravilne, tako so gorostasne in ki kakor nalašč spadata v debato o "internacijskem ukazu Jevtičevega režima," ki se je razveljavila po jugoslovanskem časopisju:

Interniranja in "sedemletka"

Ze pred padcem Jevtičevega režima (ki ga je v Sloveniji zastopal dvokonzulat Marušić-Pucelj) so se po Belgradu razširile novice o nakanah režima, da internira večje številke svojih političnih nasprotnikov. Da so internacije v narčtu "sedemletke" bivšega režima, dokazuje govori Jevtičevih pristašev ob priliki zadnje skupščinske debate. Mi smo te vladne nakane dobro poznali tudi iz čisto odkritih groženj, ki so nam jih pošiljali pristaši zadnjega "avtoritarnega" režima. Seveda nas vse grožnje o internacijah niso mogle odvrti od našega stališča, da namreč ni mogoča nobena splošno narodna ustvarjajoča politika, ki bi se hotela uveljaviti s pomočjo nasilja in z zatiranjem osnovnih državljanjskih pravic. Toda od ljudi, ki obožavajo samo golo oblast in nasilje, kaj dobrega sploh nismo mogli pričakovati. Mi iskreno obžalujemo, da do internacij ni prišlo. Obžalujemo, da Bogoljub Jevtič ni dobil priložnosti, da se še tudi s takimi nasilstvi predstavi našemu narodu, kajti ona bi bila za vselej zapečatila njegovo "veliko volivno zmago."

"POF" — jugoslovanski "SS"

Po zgledu na druge avtoritarne režime po svetu je tudi "avtoritarna vlada" Bogoljuba Jevtiča že pripravljala za svoje potrebe napadalne čete (zaščitne odrede ali po nemškem vzorcu Schutz-Staffeln, to je SS.) V ta namen se je posebno žurila, da organizira po vsej državi "Patriotično Omladinsko Fronto" ali s kratkicami POF. Glavni generalni štab Jevtičevih (in Marušičevih) napadalnih čet POF-a je bil že zbran in z vsa paro so že izdelovali uniforme in znake teh jugoslovanskih fašističnih SS četnikov.

Kakšne cilje je imela ta Jevtičeva POF ali četniška organizacija, kakšne vrste ljudi je zbirala okrog sebe in kakšnih sredstev se je posluževala v izvajanju svoje fašistične "sedemletke," mora biti danes vsakomur znano.

Na žalost zaradi padca vlade ta borbena organizacija POF ni imela časa, da se po-

kaže na delu. Zaradi tega so bile mnogim nasprotnikom Jevtičevega režima prihranjene razne senzacije, kot prostovoljno uživanje ricinusa, ki ga je tako strastno priporočal svojim političnim nasprotnikom neki član vladne večine, ki je znan kot eden glavnih vodij jugofašistov. Mi smo mnenja, da naj te svoje četniške POF organizacije njeni duhovni očetji nikakor ne zametujejo sedaj, ko nimajo več oblasti v rokah. Kajti POF četnike bodo še krvavo rabili, da se bodo ubranili pred ljudskim ogorčenjem.

Odrešilni akt nove vlade

To gornje čtivo bomo hvaležno zaključili s prav odkritosrčnim izrekom svojega zapuanja v vlado dr. Stojadinoviča, ki ji je v svojem modrem in državniškem patriotizmu dala svoje zaupanje tudi naša hrabra vojska pod vodstvom generala Živkoviča. Saj uvidevamo, da je rešila državo pred katastrofalnimi pustolovščinami, narod pa pred nepreglednim trpljenjem.

Oparila se je

Ko je v nedeljo 7. julija Angela Gorišek, ki stanuje v koloniji na Cesti dveh cesarjev, pripravljala kosilo, se je po nesreči oparila z vrelo juho. Zadobila je tako hudo opekline, da so jo morali z rešilnim aytom prepeljati v ljubljansko bolnico.

Donava ruši obalo

Iz Zemuna poročajo, da Donava v bližini Zemuna dela veliko škodo, ko odnaša velike komplekse zemlje. Najbolj je prizadet otok med Zemunom in Delto, do tam, kjer se Sava izliva v Donavo.

Požar radi strele

Med nevihto je dne 28. junija udarila strela v kolarnico posestnika Antona Cesnika na Hajdini pri Ptujju. S kolarnice se je ogenj razširil na gospodarsko poslopje kruto z opeko in oba poslopja do tal uničil. Strela je ubila tudi kobilu, ki se je med nevihto nahajala v hlevu.

Nesreča

Nekega popoldne se je pehjal uslužbenec zavoda sv. Vincencija Pavlanskega v Radečah, Anton Hiti z Jagnjence, mimo Piatnikove papirnice v Radeče. Na hudem klancu mu je prišel nasproti težak tovorni avto ki vozi premog v tovarno. Izognila sta se drug drugemu in že je bil kolesar na tleh, kjer je obležal nezavestno. Padel je namreč na betonsko škarpo in se nevarno pobil.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
 Ustanovljen leta 1891.
 Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevo po praznikih.

EDINOST PUBLISHING CO.
 Naslov uredništva in uprave:
 1849 W. Cermak Rd., Chicago
 Telefon: CANAL 5544

Naročnina:
 Za celo leto \$5.00
 Za pol leta 2.50
 Za četrt leta 1.50
 Za Chicago, Kanado in Evropo: \$6.00
 Za pol leta 3.00
 Za četrt leta 1.75

Subscription:
 For one year \$5.00
 For half a year 2.50
 For three months 1.50
 Chicago, Canada and Europe: \$6.00
 For one year 3.00
 For half a year 1.75
 For three months 1.75

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Panslavizem

Odkar se je Rusija vrnila v evropsko politiko in postala v njej činitelj, s katerim mora računati vsak državljan, so njeni neprotivniki izkopal iz pozabljenja staro strašilo panslavizma. Osobito priljubljen predmet za razna plitka razglabljanja je postal panslavizem v nekaterih nemških in italijanskih listih. Namen tega prizadevanja je, kompromitirati sovjetsko politiko in zlasti politiko onih držav, ki hočejo sodelovati z Rusijo za ohranitev miru. Pri tem seveda odpade znaten del očitkov na Francijo, češ, da kumuje opasnosti panslavizma.

V "Journalu des Debats" je z ozirom na to kampanjo znani francoski publicist A. Mousset podal precej podrobno analizo panslavizma in prihaja v svoji razpravi do zaključka, da ta pojav pomeni v politiki prav malo, v gospodarstvu pa docela nič. Frazo o vseslovanskem gibanju je vrgla v svet predvojna avstrijska diplomacija, da bi z njo opravičila zatiranje svojih slovanskih narodov. Carizem je zatiral Poljake, ni ljubil Čehov zaradi njihovega demokratizma, Hrvatov in Slovencev pa sploh ni poznal, ker so bili katoliki. Zanimal se je samo za pravoslavne Slovane, tako da je bilo od 50 milijonov neruskih Slovanov deležno ruskega zanimanja kvečjemu 10 milijonov, toda še to iz čisto mednarodno-političnih razlogov.

Okoli leta 1908. je poskušal dr. Kramar zamenjati rusko pravoslavno ideologijo z neoslavizmom, ki bi temeljil na gospodarskem in kulturnem sodelovanju vseh Slovanov brez ozira na vero. Pri tem si je češki politik odtujil Srbe, ker je priznal aneksijo Bosne in Hercegovine, Hrvatov pa s tem, da je nastopal proti trilateralizmu. Velika vojna je vrgla slovanske narode v medsebojni boj. Carska Rusija pa je v londonskem paktu l. 1915. žrtvovala jugoslovanske interese svoji težnji po Carigradu. Ako ne bi bilo prišlo do padca carske Rusije, bi slovanski narodi ne bili osvobojeni v takem obsegu, kakor so danes.

Sovjetska revolucija, ki pomeni praktično zmago teorij Karla Marxa, tega velikega protivnika Slovanov, je še bolj oddaljila zapadne Slovane od Rusije. Boljševiki so vodili "evrazijsko" politiko in so zavestno odklanjali vsako misel na slovansko sorodstvo. Zapadni Slovani so zato vsak po svojem političnem položaju zavzeli razno stališče napram Rusiji. Jugoslovani in Čehoslovaki so čakali, kako se stvari razvijajo, dočim so se morali Poljaki celo z orožjem v roki braniti proti napadajočemu komunizmu.

Tak je bil položaj do 1933. leta, ko je sovjetska diplomacija znova začela nastopati na evropski politični pozornici. Od tega časa je Sovjetska zveza priznala Malo antanto kot politično celoto, dosegla pa je tudi priznanje Čehoslovaške in Bolgarije. Sedaj se v sovjetskem uradnem tisku čisto čujejo zelo energične aluzije na tisočletno nasprotstvo med Slovani in Germani. Površnemu opazovalcu bi se zdelo, da se s tem obnavlja politični pokret slo-

vanske vzajemnosti, pri katerem bi Rusija imela voditeljsko vlogo že zaradi svoje velikosti, sile in dinamike.

Francoski publicist tem nemškimi in italijanskimi utemeljevanjem ne daje veliko vere. Ako slovanske države pozdravljajo povratek Rusije v evropsko politiko, je to zaradi tega, ker so vedno mislile, da je njihova bodočnost brez Rusije stalno negotova. Toda to mislijo tudi Rumuni, Grki, Turki in baltične države. In v teh ni skoro nič slovanskega. Tako v Mali antanti, kakor v Balkanskem sporazumu so močno interesirani Slovani, ki pa so dovolj pametni, da jim ne pride na misel, s poudarjanjem plemenskega sorodstva izločiti iz Male antante Rumunijo, iz Balkanske zveze pa še Grčijo in Turčijo. Slovanska ideja je bila nekoč pri zaslužjenih narodnih romantičnih revizijah in čisto tudi eksplozivna moč, danes pa ima v samostojnih državah komaj psihološki in kulturni značaj. Vseslovanstvo bi danes lahko poseglo v mednarodno politiko samo kot povzročitelj razpadanja obstoječih državnih formacij.

Tudi v notranji politiki bi izvajanje vseslovanskega nacionalizma bilo skrajno škodljivo, ker do neke mere ni v skladu z narodnostno strukturo državljanov. Zlasti pa bi ta pojav neugodno odjeknil v Rusiji, ki je po svojem sestavu kakor tudi po svoji ustavni razdelitvi mnogonarodnostna država. Preveliko ojačenje vseslovanske ideje bi rodilo sredobežne sile tujih narodov v slovanskih državah in ni dvoma, da si vodilni državniki ne žele notranjih težav.

Vendar se A. Mousset zavaruje proti trditvi, da bi bila misel slovanske vzajemnosti brez pomena. To mogočno čuvstvovanje v izvestnih prilikah lahko pospeši ali zavre prirodni razvoj, kakor je nedavno mogočno vplivala na bolgarsko jugoslovensko zbliznanje; vendar je njena glavna sila v duhovnih zvezah, v kulturnih odnosih in v medsebojnem spoznavanju narodnih slovanskih mas, ki so jih do nedavna delile meje tujih držav.

GLASOVI Z GRIČKA MALE CVETKE V JOHNSTOWNU

Naša patrona je utrgala drugo cvetko ter jo presadila iz naše župnije v rodovitnejši vrtec. Šestnajstletna Balbina, hčerka Mr. in Mrs. A. N. Tomić iz Coopersdale, se je podala k č. slovenskim Solskim sestram sv. Franciški v Lemont, da postane solska sestra. Naj raste tam in se razvija v veselje Bogu in svojim staršem, sama pa naj prejme stoterno plačilo, ker je zaradi Boga zapustila vse, da se popolnoma Njemu posveti.

V rodovni družini na gričku Male Cvetke so predstojniki ukrenili naslednje spremembe: Rev. John V. Trinko, O.F.M. je bil prestavljen v Willard, Wis. Sem sta pa prišla Rev. Gabriel Estok, O.F.M. in Rev. Pij Peter, O.F.M. Zdjaj bomo štirje mašniki na tej postojanki. Treba je več pomoči, ker imamo dve podružnici, eno na Bon-Air, drugo v Moseham. V obeh je duhovno opravilo vsako nedeljo in trojno pri materi fari. Oskrbovali bomo tudi slovaško župnijo sv. Petra in Pavla v Woodvale, ker se bo ondodni župnik Rev. Jožef A. Novak zdravil v Karlovih varih na Češkem. Naprosil je nas, da ga nadomestujemo za časa njegove odsotnosti.

Prihodno nedeljo 28. jul. bo velik božjepotni shod na gričku Male Cvetke. Obhajali bomo četrto obletnico blagoslovitve lurske kapele. Kakor je bila dosejaj lepa navada, da je prišlo zadnje nedeljo julija veliko častilcev lurske Matere božje in Male Cvetke, tako pričakujemo tudi letos in vabimo vse od blizu in daleč. Lepo število se jih je že prijavilo iz Steeltona, Pa., kar nas še posebno veseli. Za to slovensko sta naprosena Rev. Edvard Gabrenja, O.F.M. iz Detroita, Mich., da bo imel slovesno mašo ob 11. v lurski kapeli in slovenski govor, zvečer pa angleški. Rev. Julij Slapšak iz Clevelanda, Ohio, pa pride za večerno slavnost in bo imel slovenski govor pri lurski kapeli. Na to se prične rimska procesija po gričku kakor je v navadi. Ne samo Slovenci, ampak razni drugi narodi, celo protestantje se udeležujejo te slovesnosti in prepevajo slovanske pesmi v čast lurski Materi božji ter Mali Cvetki. To je najlepši večer na gričku Male Cvetke, ko se iz tolikih grl navdušeno razlega slava Mariji. Kdor še ni bil pri tej svečanosti, naj pride prihodno nedeljo 28. julija, da se prepriča, kako se tudi pri nas uresničuje beseda Marijina: "Glej, blagorvali me bodo odslej vsi rodovi."

P. Benigen.

"Slovenski katoliški dnevnik nas družji, da se razkropljeni med tujci, ne izgubimo med njimi."

K ZADNJIM POLITIČNIM DOGODKOM V JUGOSLAVIJI

Collinwood, Ohio

Centeno uredništvo: — Tega dopisa morda ne bote veselili, ali v veliko zadoženje mi bo če ga objavite. Ne pišem ga, da bi nameraval sejati kak razdor, pa tudi ne, da bi se maščeval. Resnico zapisati je pa vedno na mestu in ta misel mi narekuje te vrstice, ki jih zdaj le pišem.

Politične spremembe v starem kraju smo gotovo tudi ameriški Slovenci zelo veselili. Čas je bil že, da je minula dolga črna noč in da je zopet zasijalo svetlejšje politično solnce naši domovini. Ko so pred dve letoma doma nastopali kakor so proti našim slovanskim katoliškim mladinskim organizacijam, je mene kot nekakajnega in upam da še danes zavednega Orla to zelo bolelo. Kaj je slovenski katoliški Orel storil tako zločinskega, da ga je bilo treba razpustiti. Kaki državni interesi so to zahtevali? Jaz, ki sem se več let udeleževal v tej za slovenski katoliški narod tako pomembni organizaciji vem, da je bil Orel jez proti vsemu kar se je širilo iz raznih neslovenskih in protivskih taborov med naše verno ljudstvo. To so bili naši vrlivitezi, ki so širili med slovensko mladino vse one plemenite stvari, ki dičijo pravega poštenega zavednega slovenskega mladeniča. Saj ni bil nikdar namen Orla drugega, kakor voditi slovenskega fanta v najbolj nevarnih mladih letih in ga ohraniti z raznimi gibanji v katoliških vrstah in ga vzgojiti v zavednega Slovence. In ali je to, tisti veliki zločin, s katerim je ta vrla organizacija zaslužila, da se jo je razpustilo? Mene to še danes boli. Kaj bi rekel naš veliki nepozabni Janez Ev. Krek, ki je tudi sam toliko delal za to organizacijo in se toliko žrtvoval za katoliške organizacije med svojim narodom? Kako je to moral boleti našega velikega slovenskega Mojzesa nadškofa Dr. A. B. Jegliča, kateremu je bila ta vrla organizacija toliko pri srcu? Da, da, in še več takih vprašanj bi lahko zapisal — da še več!

Zato pa hvala Bogu, da je minula črna noč, da je zopet nastalo jutro, da zopet vzhaja lepše solnce tudi za našo lepo in ljubljeno staro domovino. Hvala Bogu!

Ob tem veselju, ki navdaja te dni moje srce pa ne morem, da ne bi omenil nekaj. Te dni sem videl v "Am. Domovini" uredniški članek, kjer se ta list zdaj naučuje za novo vladno v Jugoslaviji. Prav je tako, da ste prišli enkrat k prvi pameti, katero naj vam prvi A. D. Bog ohrani! Pred dvema letoma, ko je režim, tisti režim, ki je razpuščal po Sloveniji naše lepe in pomembne organizacije, poslal v konfinacijo sedanjega notra-

njega ministra Dr. Antona Koroseca, popolnoma brez vsakega vzroka, kakor samo radi tega vzroka, da bi strl pravo narodno in katoliško zavest v slovenskih srcih in da mu je iztrgal iz njegove srede njegovega voditelja, tedaj ste tisti režimski korak in tisto grdo dejanje odobraval z vsem srcem. Vidite, gg. pri A. D. takrat ste vi velikega kozla ustrelili! Oprostite, da vam to odkrito brez rokavic povem. Zdjaj pa ste zanj. Prav je, če ste se res poboljšali in jaz vas pozdravljam v naših vrstah, če so vaši nameni res čisti in pošteni? Pa še to, zdaj ko ste se pojavili na naši strani, ostane vsaj odzvaj znanprej trdni in stanovitni. Kajti resnično nič gršega ni, kakor skakati čez politične plotove. Zato sem se odločil, da javno registriram vaš preokret v naše vrste in dal Bog, da bi mi ne bilo treba nikdar registrirati vašega skoka iz naših vrst!

Bodimo dobri zavedni Slovenci, kajti le dober zaveden Slovenec je tudi lahko dober zaveden Jugoslovan. Kdor pa ni dober Slovenec — ta tudi nikoli dober Jugoslovan ne bo! To je moje prepričanje!

Živela naša lepa stara domovina — katoliška Slovenija in z njo naša lepa Jugoslavija! Živela pa tudi naša nova domovina Amerika!

N. D.
 OD DR. SV. LOVRENCA ŠT. 14, DSD.

East Pittsburgh, Pa.

Vsi cenjeni sobratje in sestre zgoraj omenjenega društva se pozivljejo, da se udeležijo društvenega piknika, ki se bo vršil v nedeljo 28. julija, na Church Hill. Tam se bomo zbrali skupaj, da se poveselimo, se nekoliko pogovorimo, in seveda tudi katero domačo zapojemo. Da na pikniku ne bo manjkalo vsakovrstne potrebe glede jedi in pijače, tega menda ni treba posebej omenjati, saj vsi veste, kaj so pikniki. — Sobrate in sestre se prosim, da pripeljete s seboj svoje prijatelje, da nas bo večje število. — Sobratski pozdrav.

Društveni odbor

NAJNEVARNEJŠI VGRIZ JE ČLOVEŠKI

Kirurgična klinika univerze v Zürichu je zbrala zanimivo primerjalno gradivo o nevarnosti različnih vzgrizov: psa, volka, medveda, lisice, opice itd. Izkazalo se je, da pomenijo za človeka največjo nevarnost zobje njegovih lastnih bratov. Klinika je zabeležila 8 primerov vgriza pri pretepu, in je imel v šestih primerih (t. j. 75 odstotkov) za posledico zastrupljenje krvi. V treh izmed navedenih primerov so morali oklanemu odrezati prst in v enem celo vso roko do pleč. Zelo nevarni so mačji in opičji vgrizi. Pasji so nasprotno nedolžni, seveda, če niso posledica izbruha stekline.

Princip. — Saj si vendar podedoval celo premoženje! Zakaj mi torej ne plačaš, kar si dolžan?

— Nočem, da bi ljudje govorili, da me je bogastvo izpremenilo.

Zarekel se je — Imam lep dohodek, da lahko preživim samo vas, temveč kar dve ženi.

— To je kot nalašč, se bo moja mama preselila k nam.

To je humor! — Gostilničar "Pri angelu" je prišel na bencin. Zjutraj, ko še zadnjič stopa po sobah, se prikaže tuje in vpraša: Je to gostilna "Pri angelu"? — "Ne, je šla k vrstgu!"

Čudno. — Prvi: "Danes srečal tvojo ženo, me ni videla."

Drugi: "Vem; mi je že povedala."

V posredovalnici. — Gospod "Ali ste prinesli spričevala seboj?"

Služkinja: "Da. Ali vi tordi?"

Med prijatelji. — "Veš, dragi moj prijatelj, svojo novo oljnato sliko bi rad podaril temu društvu ali zavodu. Ali mi moreš kakega svetovati?"

Gospod in pismonoša. — "Neki gospod je hudo ozmerjal pismonoša, ker neke pošiljke ve ni v redu prejel. Na koncu je dejal:

"Če bi jaz napisal pismo ga naslovil na največjega daka v našem mestu — kdo ga potlej prejel, če smem vprašati?"

"Najbrž bi ga pošta poslala pošiljatelju nazaj" je vljudno odgovoril pismonoša.

Pri ciganki. — Zelo, zelo srečna boste. Vaš mož bo bogat, zvest, lep in širokogrudni.

— Ze prav, samo povejte mi še, kako, bi se iznebila svojega sedanjega moža.

Ni čuda. — Učenjaki so opetovano poskušali, kolikotehta luna, pa so vedno do neenake rezultate.

—Saj ni čuda, kajti lura raste, drugič pa pojava.

Prvi greh. — Zakaj si tazi zamiljen?

— Razmišljam baš, kaj drugačna bi bila usoda človeštva, če bi bil jaz na mestu Adama.

— Kako to?

— Jaz jabolk ne jem.

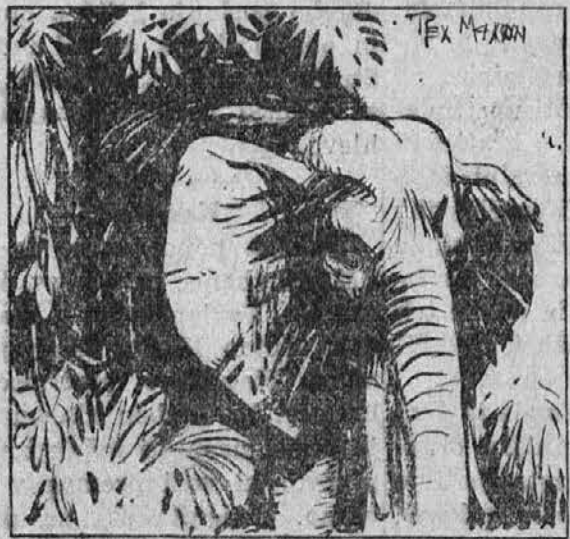
SIRITE AMER. SLOVENC

TARZAN NEPREMAGLJIVI

(147)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Tantor, ko je zaslišal Tarzanovo vpitje po pomoči, se je takoj obrnil od reke, ne da bi vzvel vode s seboj. Ni gledal, da bi hodil po shojeni poti, po kateri navadno zverine v džungli hodijo, ubral jo je naravnost odkoder je bil zaslišal Tarzanov glas. Njegovo močno trobljenje je strahotno odmevalo po džungli.

Ves divji in še vedno trobeč s strašnim glasom je pridiral slon Tantor k Tarzanu in videti je bilo, da se nikakor ne more pomiriti, tudi tedaj ne, ko je že videl prijatelja Tarzana izven nevarnosti pred seboj. Šele ko mu je Tarzan povedal da naj bo tiho, da je bila samo hijena Dango, se je pomiril.

Prost je bil sedaj Tarzan vezi na rokah in nogah in ko je prišel slon Tantor, ga je poklical k sebi. Slon je takoj pristopil in se pritisnil s svojim dolgim rilcem tesno k Tarzanu ves pomirjen, da ga zopet vidi. Veselo je mahal s svojimi dolgimi ušesi, ki so se kakor velike pahljaje premikale sedaj sem, sedaj tja.

Tudi opica Nkima je prihitela k slonu in vesela, da so zopet vsi skupaj napravila nekaj akrobatičnih vaj s tem, da je skakala s Tarzanove rame na slona in zopet s slona na Tarzanovo rame ter se obenem obema dobrikala po svoje. S čebeljajočim glasom je pa Tantorju pripovedovala, kako močan je Tarzan, ki je ubil Dango.

Naše naročnike

katerim naročnina poteče, prosimo, da jo po možnosti obnove. Izdajanje lista je v zvezi z ogromnimi stroški, zato le, če je naročnina točno plačana, je mogoče, da list izhaja. Oni naročniki pa, ki so prizadeti vsled slabih razmer, pa želijo prejemati list naprej, naj gotovo o tem obveste upravo lista, da se jih počaka in da se jim lista ne ustavi. Kdor pa le more, naj naročnino točno plačuje in upošteva ta naš apel.

Uprava "Amer. Slovenca".

HODIL PO ZEMLJI SEM NAŠI...

Naj podam kratek oris narodnih, kulturnih, gospodarskih socialnih razmer, ki vladajo severnozgodnji veji slovenskega naroda gori ob Muri, v slovenskem radgonskem kotu, ob jezici Radgona—Špilje, ki pripada Avstriji, pa tudi tostran na severnem koncu Prleke, ob vzhodnih obronkih Slovenskih gor in v Apaški kotlini.

V smislu mirovni pogodbe pripada Avstriji tako zvan radgonski kot z Radgono in z devetdesetimi slovenskimi imeni, kot kažejo že imena Zelenice, Poterna, Dedonci, Zenkovič, Gorica itd. Radgona (mesto) — izvzemši priseljene uradnike in nekaj obrtnikov — še vedno slovenska. Vendar v vsem tem predelu vsled politične zavesti, vsa narodna vzgoja in tiskane besede, kakor tudi vsled močne propagande opaža, da je slovenski rod že povsem nemško amerizen. V vseh obmejnih sosesbah in meščanskih solah slovenski materine besede. V imenih se poučuje in uporablja v teh solah samo gotična latinica samo toliko, da jo za vsaj slovenskih knjig in čepisov. Majhna deklica v Radgoni je na slovensko vprašanje, ali gre, odgovorila, da ne govori slovenski, ker "die im wohnplatz wohnen dürfen nicht deutsch sprechen", kar kaže na to, da Nemci vcepljajo otrokom v domači jezik, hodi po možno čez mejo k slovenski službi (v Gornjo Radgono), tudi izvodov "Slovenskega govorja" in par nabožnih listov in naročenih. Ko je še obstoj Prosvetno društvo, so si nekdaj tam izposojevali slovenske knjige. V avstrijski Radgoni trije duhovniki, od katerih eden za silo govori tamni slovenski dialekt. Ta ima enkrat na mesec slovensko

pridigo. Z ozirom na veliko število slovenskega prebivalstva v župniji bi bilo pravično, da bi se vsaj vsako nedeljo opravljalo tamkaj tudi slovensko bogoslužje.

Polopolna drugačen od položaja Slovencev v Avstriji je položaj Nemcev tostran Mure. Zanje v narodnem, kulturnem in gospodarskem oziru izborna skrbijo njihovi bratje onstran meje Švedmarka in švabski "Kulturbund" pri nas. Družji jih močna narodna zavest, tradicija in pohlep po naši zemlji. Kakor so Nemci v Jugoslaviji na splošno znani po svoji zunanji prilagodljivosti in oportunizmu, tako so se tudi tukaj vrtniti v naše politične, gospodarske, celo nacionalne organizacije in imajo marsikdo zelo močan vpliv. Znan je, da sta n. pr. v Gornji Radgoni bivše Prosvetno društvo in "Narodna odbrana" edini, kjer Nemcev ni. Imajo tudi več skrajno čisto nemških gospodarskih organizacij, ki jih znajo spretno skrivati pod drugimi firmami. Ves nemški gospodarski živelj je v tem predelu izredno močan, saj imajo Nemci poleg gospodarskih organizacij in važnejših obratov ponekod tudi več kot polovico naše zemlje in to najboljše, kot n. pr. množične vinograde, katere jim morajo za minimalne cene s krvavimi žulji obdelovati slovenski vinčarji. Ves slovenski gospodarski živelj je v teh krajih globoko nižji od nemškega. Pri prodaji vseh boljših slovenskih posestev, ki jih hočejo Nemci za vsako ceno popkupati, se jasno opaža njihova težnja po slovenski zemlji: ta zemlja v njihovi lasti naj bi bila pravna legitimacija, da je Slovenija do Celja v resnici nemška last, krvaveča rana velike hitlerjevske Nemčije... Na naši skrajni meji se ta težnja najbolj občuti. V dokaz za to naj služi statistika, ki kaže, koliko posestev je v Gornji Radgoni in bližnji okolici v slovenskih, in koliko v nemških rokah. Sestavljena je po vložkih v zemljiški knjigi:

Kraj	Vl. št.	Ekspozitura			
		Nemci	Slov.	ali Nemci	Nemci
Gornja Radgona	148	90	41	14	90
Podnji Gris	60	31	25	4	31
Podlice	198	107	49	42	107
Špiševci	200	125	57	18	125
Prehovsky vrh	71	46	16	9	46
Skupaj	677	399	191	87	399

Tako je v teh krajih v domači rokah le 399 vl. števil ali 59%, dočim je v nemških rokah 278 vl. števil ali 41%. To razmerje, vzeto po vložkih v zemljiški knjigi, se pa močno popravi, če pomislimo, da imajo Nemci le majhna kmetstva in majhna posestva, dočim imajo slovenski ponekod velike kompleksne (Clotar Bouvier, razni sosesani), tako da pripada pozemski Nemcem najmanj 55% domačinov pa le 45%. Odstotek se sicer proti jugu nekoliko bolj manjša, vendar je še v slovenskih in ljutomerskih gorah precej visok. Če Nemci ne bi naše zemlje v svojo last na enak način, jo pa preplačajo, tako se je zgodilo, da je dalševski Súdmarke za neko povredno le kakih 90.000 Din. Če je govorilo, da bo prodano za 240.000 Din, čeprav je bilo vredno le kakih 90.000 Din. Tako se je govorilo, da bo prodano za 240.000 Din, čeprav je bilo vredno le kakih 90.000 Din. Tako se je govorilo, da bo prodano za 240.000 Din, čeprav je bilo vredno le kakih 90.000 Din.

NEZAPOSLENOSTNO ZAVAROVANJE V DVEH DRŽAVAH

Dočim kongres se vedno pretresuje zakonski načrt o socialni varnosti (Social Security Bill), ki zlasti vsebuje starostne pokojnine in zavarovanje proti nezaposlenosti, dve državi sta že sprejeli svoj lastni zakon o zavarovanju proti nezaposlenosti. Država Wisconsin je bila prva na vrsti in njen Unemployment Compensation Act je prišel v veljavo dne 1. julija. Newyorški zakon pride v veljavo v januarju 1936.

Zakon države Wisconsin se naslanja na načela, odobrena od konference sedmorice državnih gubernorjev, sklicane 1. 1930 od Franklina D. Roosevelta, tedanjega gubernerja države New York. Zakon določa, da vsak delodajalec, ki zaposluje deset ali več delavcev, mora nakopičiti sredstvo rezervno pod državnim nadzorstvom. Prispevki delodajalca so določeni na dva odstotka celokupnih mezd. Delavcem se garantira vsaj 42 tednov zaposlenosti od 36 ur na teden in imajo pravico do nezaposlenostnega zavarovalnice, ako delajo manj ali ako so zaslužili manj kot \$1500 v prejšnjem letu. Vodi se poseben račun za vsakega delodajalca. Delavci ne prispevajo ničesar v nezaposlenostni sklad.

Osnovne poteze newyorškega nezaposlenostnega zakona, ki ga je nedavno gubernor Lehman podpisal, so sledeče:

Začeni od januarja 1936 se bo na vse delodajalce štirih ali več delavcev nalagale davke v razmerju enega odstotka na vse "payrolls". Vsako naslednje leto se davek poviša za 1% na mezde, dokler ne bo znašal maksimum 3 odst. 1. 1938. Prihodi tega davka se naložijo v skupni sklad za nezaposlenostno zavarovanje.

Zakon je obvezen, ali izvzema iz zavarovanja zaposlene, ki niso rokodelci, ako zaslužijo

več kot \$50 na teden, poljedelske delavce, kakor tudi osebe, zaposlene od nedobičkonosnih verskih, prosvetnih in dobrodelnih organizacij.

Plačila nezaposlenostnih zavarovalnin se ima začeti dne 1. januarja 1938. Pravico do zavarovalnine, ki znaša od \$5 do \$15 na teden, imajo zavarovani delavci, ki trpijo popolno pomanjkanje dela skupno s popolnim pomanjkanjem plače, ako so delali 90 dni v predhodnih 12 mesecih ali pa 130 dni v predhodnih dveh letih. Ti delavci dobijo pravico do zavarovalniške podpore po treh tednih nezaposlenosti, ali ta "čakalna doba" se more raztezati do desetih tednov, ako je delavec zgubil delo vsled lastne krivde ali vsled štrajka ali kake druge vrste industrijskega spora. Za vsakih 15 dni zavarovaljive zaposlenosti nezaposleni delavec bo dobival po eden teden nezaposlenostne podpore, ali nikdar več kot 16 tednov tekom 52 zaporednih tednov.

Zakon upravlja industrijski komisar delovnega departamenta, ki ima pravico razširati obstoječo državno posredovalnico dela, imenovati člane prizivnega sveta in izdati pravila in naredb.

Državni posvetovalni odbor deveterice, imenovane od gubernerja, bo pomagal industrijskemu komisarju. Trije člani bodo zastopali delodajalce, trije bodo zastopniki delavstva in trije širšega občinstva. Ta odbor, katerega člani bodo služili brezplačno, ima pravico voditi preiskave.

Dasi oba ta zakona države Wisconsin in New York sta pomankljiva v tem, da se ne raztezata na vse mezdne delavce in da določene podpore se premanj, vendar pomenjata začetek nove vrste socialne zakonodaje v Ameriki, kakršne nismo še imeli v tej deželi. F.L.I.S.

OBSOJENA

19 letna Mrs. Marg. Waley, žena ugrabitelja devetletnega Geo. Weyerhaeuserja iz Tacoma, Wash. Pred sodnijo je bila spoznana krivim, da je pomagala svojemu soprogu pri ugrabitvi.

kjer se lahko kopate, ali kjer imate kako drugo zabavo pod milim nebom. Ako se vam zljubi plesati, pa plešite, ali ne pozabljajte, da telo potrebuje osemurno spanje. Tak program vam da ne le obilo zabave, ali najdete, da izvrši čudesa z Vami.

Po takih počitnicah boste odpočit in telo bo sveže in um bister. Zato napravite načrt za take vrste počitek. To ni nič težkega. V glavnem ne pretirajte ničesar. Bodite zmeren v vsem. Jejite raznovrstne jedi, zlasti pa mnogo sadja in zelenjave, uživajte polno svežega zraka, hodite peš vsak dan, kopajte se pogostoma in pred vsem spavajte svojih osem ur na dan.

Nič ni potratnega v takem programu — ali pomenja dobro zdravje za vse, ki se po njem ravna.

KAKO SEM SPOZNAL IN NAŠEL RESNICO

Napisano drugim v zgled in korist

Zanimiva in poučna zgošča življenja — važno posebno za sedanji čas in naše socialiste.

UVOD

To, da sem končno vendarle spoznal in našel resnico, da sem postal veren in da z lahkotjo verujem vse verske resnice, katere učim in nam zapoveduje verovati katoliška cerkev, in da sem v veri našel tudi mir in srečo, se mi zdi velik čudež v mojem življenju, če to primerjam z mojo velikostjo, že prirojeno nevero in to v najnežnejših otroških letih.

Da imam jaz tako živo, trdno in neomajno vero, proti kateri ves sedanji protiverski vihar in vse protiversko delo ne opravi nič, je to ravno zato, ker sem do tega najdražjega Božjega zaklada, sv. vere, prišel po tolikih težavah in bridkosti, po tako hudih bojih in po tolikih žrtvah; je to zato, ker sem prišel k veri po — neveri.

Da, velika nevera me je pripeljala k veliki veri.

Ta moja nevera, četudi sem bil še otrok katoliško vzgojen, mi ni pustila, da bi bil vero sprejel kot da bi mi bila v zibelko prišena in da bi me ne stala nobenega truda in žrtev, kakor se to navadno pri toliko drugih godi, ki jih vera nič ne stane in jo zato tudi ne znajo ceniti; saj človek vsako stvar le toliko ceni, kolikor zanjo trpi in žrtvuje, temveč me je nevera privedla tako daleč, da sem poln verskih dvomov začel z vso natančnostjo in strogostjo o verskih resnicah in naukih temeljito razmišljati; hoteč jih razumeti in dognati, se o vsem, kar vera uči, za trdno prepričati, kaj in kako je s tem in onim, prej, kakor pa vero sprejeti in se je okleniti.

Moje vere mi niso mogli dati ne starši, ne duhovniki, niti cel svet ne, tudi sam bi je bil nikdar našel, dal mi jo je samo Bog in tudi samo Bog mi jo more vzeti.

Reči moram v začetku tega spisa, da ima moja vera tako trdno podlago, da mi nihče ne more očitati lahkovernosti in praznovernosti, ali to, da sem bil prepovršen in prenegel pri iskanju resnice in da sem morebiti tudi jaz vendarle v zmoti, ali da vsaj nevem za gotovo je li vera resnična ali ne, oziroma je li vse res to in tako, kar in kakor učim vera. Saj sem bil tako odločen v svojih sklepih, ne prej sprejeti vere za resnico in se je okleniti, dokler ne bom popolnoma na jasnem glede vsega, kar vera uči in dokler ne pađe glede nekaterih njenih resnic zadnji dvom in dokler ne bom mogel imeti vero za tako, kakoršne se ne bi z veseljem oklenil in v kateri bi mogel najti srečo.

In tako je bilo tudi v resnici. Vero sem sprejel, vere sem se oklenil, vera mi je postala vir miru, tolažbe, veselja, zadovoljnosti in sreče, svoj dušni stan, svoje mišljenje sem uredil še le po več letih, po velikem trpljenju in še le potem, ko sem bil vsled tega izgubil zdravje, si nakopal hudo, nevarno, dolgotrajno bolezen, tvegalo svoje življenje in si takorekoč izkopal prezgodnji grob; še le za ceno zdravja, še le po dolgi in težki krizi, česar posledice čutim, vse svoje življenje od tedaj in jih bom čutil do svoje smrti; postal sem veren še le potem, ko mi je bilo vse jasno in se mi je resnica pokazala v vsi svoji luči tako, da mi ni bilo mogoče nič več dvomiti in nisem mogel o nobeni drugi vidni stvari, niti o samemu sebi ne, biti trdneje prepričan, da v resnici obstoji, kakor sem bil prepričan o resničnosti tega, kar učim vera.

Vprašam, ali bi se moglo od mene še kaj več pričakovati, še kaj več zahtevati? Ali nisem še zadosti daleč, celo predaleč? Ali nisem bil dovolj strog, natančen, da, celo trdovraten do najskrajnejših mej?

Kadar kdo v pričo mene zavračlja zoper vero, češ, kako sem neumen, ko se držim tega "praznovolja", to je vere, in ko mu jaz povem, koliko sem jaz prepričan in koliko časa čakal, koliko žrtvoval, izgubil zdravje in postal v nevarnost svoje življenja, predno sem se oklenil vere in da bi se je gotovo ne bil, če bi bila prava in resnična, če bi bila praznovolja, na kar mi potem ne pravi več, da sem neumen zato, ker sem veren, temveč pravi, da sem bil neumen, ko sem bil tako neveren in sem tako postal ne žrtev vere, temveč žrtev nevere.

Toda jazraje veljam za neumnega zato, ker nisem veroval resnico, kakor pa da bi veljal za neumnega zato, da verujem v resnico, rajne hočem, da se mi očitata prevelika natančnost, kakor pa prevelika površnost, ker mi je potem lahko braniti in varovati svojo vero.

Preveč sem za svojo vero trpel, preveč žrtvoval, preveč me je stala, prevelika je cena, katero sem plačal, še plačujem in jo bom še plačeval za svojo vero, predragocen zaklad je vera sama v sebi, zaklad neskončne, večne vrednosti, največji dar božji, ki za človeka edini pride v poštev, brez katerega je za človeka vse drugo brez pomena, da vera je nekaj prevelikega, da bi jo pustil komu napadati in jo sramotiti kot praznovolja in to od ljudi, ki o veri najmanj vedo in razumejo, ki o veri vedo samo to, kar o njej čitajo zlaganege in napačnege v protiverskih listih.

In od takih naj bi se jaz dal prepričati, da sem v praznovolju in v zmoti, ko sem vendar do svojega 25tega leta glede vere tako temeljito in naporno študiral, proučeval in razmišljal, toliko verskih govorov slišal, toliko verskih knjig prebral, toliko noči prečul, toliko in tako hudih boleznih preстал, v toliko nevarnosti zgube življenja se podal in bil pri vsem tako odločen, vztrajen in natančen, da če bi vera res ne bila nič, bi jo kot tako vendar moral pronajti in spoznati, pa jo zato popolnoma zavreči, a ne nasprotno spoznati in pronajti jo za nekaj tako jasno in živo dokazanega in resničnega, da je na noben način nikdar ni mogoče tajiti, ali da bi mogel le najmanjši dvom o njej kdaj imeti.

Ni dragocenejšega zaklada, kakor je vera in zato tudi za ničesar drugega ni človeku toliko trpeti, kakor za vero. In človek, ki je trpel za vero toliko, kot sem jaz, se ne bo dal nikdar in od nikogar pripraviti do tega, da bi zamenjal vero za kaj drugega.

Če bi Boga v resnici ne bilo, bi jaz Vanj nikdar ne veroval in ga priznal. Saj ni moglo biti nikomur nikdar bolj na tem, da bi Boga ne bilo, kakor je bilo ravno meni. Saj je bil čas, ko nisem ničesar na svetu bolj sovražil kot Boga in ni bilo ničesar, kar bi mi bilo bolj na poti, kakor Bog in bi za ničesar tako rad videl, da bi ne bilo, kakor da bi ne bilo Boga. Ko bi bil mogel, v trenutku bi ga bil vničil.

(Dalje prih.)

Napaden

Ko se je delavec Jurij Završek iz Prožniške vasi pri Teharjih vračal neko nedeljo popoldne iz St. Janža domov, ga je na cesti napadlo več fantov, kateri so ga z noži večkrat zabolili v vrat in hrbet, da se je Završek nezavestno zgrudil na tla. Pozneje so takega našli ljudje in ga spravili v celjsko bolnico.

SIRITE AMER. SLOVENCA!

POČITNIŠKI NASVET ZA MLADINO

Piše John L. Rice, M. D., zdravstveni komisar mesta New York.

Mladi ljudje napravljajo svoje načrte glede poletnih počitnic navadno le iz stališča zabave. Ni pa nič težko in je mnogo modrejše, ako se stvar tako uredi, da počitnice na deželi postanejo istočasno prispevek k dobremu zdravju. Kot mi vsi, tako ste bržkone tudi Vi živeli in delali z vso brzino od lanskih počitnic naprej, in ako ste usli hujšim prehladom in drugim težavam. Narobe, sprememba kraja in scenerije in zmerno, enostavno življenje preskrbi telo in um z onim počitkom, ki ga potrebuje. Poskrbite se kam, v kak miren kotiček, kjer boste dobivali množiko zdrave, domače hrane, kjer narava vabi na prijetne hoje,

Sedanje in bodoče gospodinje!

PRAVKAR JE IZŠLA OSMA, izpopolnjena in pomnožena naklada knjige, ki je šla doslej že v nad 100.000 izvodih med slovenske žene,

SESTRE M. FELICITE KALINŠEK

VELIKA

"SLOVENSKA KUCHARICA"

Obsega 728 strani, 34 barvanih tabel, šeststo ilustracij v tekstu, razkošna oprema, vezava v celo platno.

CENA \$5.00

Vsa stara in najnovejša dognanja kuhinjske umetnosti so zbrana v tej monumentalni knjigi. Občudovanja vredna je smiselna porazdelitev snovi. PREGLEDNA IN NEIZČERPNA JE IZBERA NAVODIL IN RECEPTOV. Gospodinja pa se pouči tudi o važnih osnovnih pojmih kuharstva in gospodinjstva. ZATO JE TO NAJPOPOLNEJŠE DELO TE VRSTE, KAR JIH IMAMO SLOVENC!

Ta knjiga sodi v vsako slovensko hišo!
Naroča se od:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Rd. Chicago, Ill.

"Zlatarjevo zlato"

Zgodovinska povest iz XVI. stoletja.

AVGUST
ŠENOVA
—
poslovenil
SILVESTER
K.

PISANO POLJE

J. M. Trunk

"Dalje, dalje!"
Da se mora dati mestu zadoščenju."
"Kakšno?"

"Pravdo proti tebi mora izvesti sodišče, a ti — ti se moraš odreči podbanski časti."
"Odreči časti!" Štefan je kar okamenel in postal bled kakor marmor. "To zahvalo torej imam?"

"Da, revni brat! Hotelo se je, da se ti podbanska čast javno v zbornici, očitno pred zagrebškimi kramarji odvzame. Toda pisal sem Rudolfu, da bi bila sramota prevelika. Piši torej kralju, piši tudi zbornici, da nočeš biti več podban, ker si bolehen."

"Jaz, jaz?" zaječi Štefan in si grize ustni.

"Piši, prosim te! Tvojo odpoved moram poslati kralju, ker —"

"Ker —?"
"Ker bo sicer prišlo do javne sramote."
"Hočem pisati!" reče Gregorijanec tiho, vzame pero in list in napiše, da se odpove podbanski časti.

"Dobro! Nihče drugi ne ve razen mene. Bodiva zdaj vesela! Daj vina, daj!"

Pobit in obnemogel od jeze se skloni Gregorijanec v stolu.

"Vse, vse je propadlo! Vse moje nade so uničene, moja osveta, oh, moja osveta!"

"Pozabi vse! Saj imaš, hvala Bogu, vsega dosti."

"Dosti? Kaj je dosti? Meniš srebo in zlato? Kaj maram za srebrno in zlato blago. Moja čast, moje upanje — vse je končano!"

"Bog pomagaj! Daj vina in razveseliva se nekoliko. Doma pri Klarinih večnih molitvah mi je itak dolgčas."

V zbornici, ki je zborovala leta 1581. v Varaždinu, se je odpovedal Gregorijanec pismeno svoji podbanski časti. Sam ni prišel; zakaj ni prišel, ni povedal. Tudi Ungnad je rekel, da ne ve, zakaj se je odpovedal; seveda sta ban in zbornica dobro vedela, a molčala sta in za podbana je bil izvoljen Gašpar Druškoci. Obenem je zbornica preklecala sklep, vsled katerega je bil Zagreb izobčen in je sklenila, da bo odzdaj naprej zborovala zopet v Zagrebu in da se bo v Zagrebu sklicevalo tudi banovo sodišče.

"Dobro je," je rekel Jakobovič, "a mera še ni polna. Slišati moramo še kraljevsko sodišče."

XXV.

Samotno je živel Štefan Gregorijanec na svojem gradu; nejevoljen na ljudi in na ves svet je živel kakor medved v svojem brlogu. Stanovi so mu bili izdali pismeno svedočbo, da je revno izvrševal svojo podbansko oblast, pa vendar so mu dali naslov kapitana; Štefan se je jezno nasmejal, ker je vedel, da se je to zgodilo le raditega, ker je bil velikaš. Leto za letom je minilo, lasje so mu začeli siveti, ponosna glava se je jela upogibati, a srce mu je izjedal neozdravljiv črv. V svojih sanjah je videl Pavla kot lepega junaka, ki ga je začel upravljal ljubiti še le takrat, ko ga je pogladil od sebe. Mnogokrat mu je stopila solza v oko in vzdihoval je: "Pavel, kje si, kje si?" Ali Pavla ni bilo. Po vojnikih je starček mnogokrat izvedel, da se bije kakor lev ob turški meji in da stavi

svojo glavo vedno v najhujšo nevarnost. A v Zagreb, na Medvedgrad Pavla ni bilo. Mlajšega sina Nikolaja ni ljubil; zdel se mu je preveč "babji" in ni imel v sebi prave Gregorijančeve krvi. Leta so potekala in Štefan je odložil tudi kapitansko čast. Po gostih šumah se je klatil in lovil jelene, medvede in volkove. Na lovu se mu je še včasih ponavljala stara divjost, tukaj mu je še vzplamtelo oko, kakor blisk na zimskem nebu. Toda ne samo takrat, ampak vzplamtelo mu je tudi, kadar je pogledal na Zagreb — na grob svoje sreče. Zagrebčani še zdaj niso mirovali in še vedno so ga dregali s pravdo. Pa kjer je Gregorijanec le mogel, pri vsaki priložnosti je ščipal mesto. Sam kralj Rudolf ga je pokaral s pismom z Dunaja dne 6. velikega travna leta 1583., naj opusti svoje protizakonito postopanje, toda zastoj — Gregorijanec je ostal napram Zagrebčanom nasilen, kakor je bil prej. Na njegovo nesrečo umrje nadškof Jurij Draškovič, ki je znal kraljeve sodnike držati na uzdi in je zavlačeval pravdo. Hrvatska gospoda se je vedno jačje postavljala na noge in odbijala vse omamljive ponudbe nadvojvode Ernesta; Štefana Gregorijanca je prezirala popolnoma; ni ga štel za svojca, ker se je bil po volji dvora izpremenil v dvornega slugo, a proti banu se je sedaj na vsa usta klicalo, kar se je prej govorilo le natihoma. "Ne, nočemo Štajerca za bana!" je klical na plemiških sestankih Gašpar Alapič; "mi nočemo človeka, ki se še celo prekrizati ne zna hrvatski, ki ne pride v zbornico, ki nima vojske in ki stori vse po zapovedi nadvojvode Ernesta. Kako je mogel on na požunskem zboru glasovati za 15. točko, ki nas meče pod noge nemški komandi? Kako je mogel privoliti, da se je hrvatsko Primorje odcepilo izpod bašne oblasti? Čemu se ne zove tudi bana Dalmacije? Ali ni ta dežela tudi hrvatska? Čemu pripuščata nemškimi generalom v naše krajinne? Ta ban ne čuva naših svoboščin, ampak nas hoče zvezati s Štajersko. Tega mi nočemo in nočemo!" In res ni Ungnad dolgo banoval. Nemilo se razjezi kralj, ko izve, kaj je ban učinil Zagrebčanom; kmalu je bil pozvan na Dunaj, a leta 1584 javi kraljevo pismo zagrebški zbornici, da je gospodu Krištofu Ungnadu "vsled bolezni" odvzeta banska čast. V isti zbornici je bil plemičem proglašen zagrebški sodnik Ivan Jakobovič. Ko se je gospoda po malem razšla iz zbornice, stopi mali Alapič pred mestnega sodnika.

"Živijo, Jakobovič!" reče prav iz sreca, "vi ste pobili tega Nemca, vi in nihče drugi. Bil sem na vas jezen, ali zdaj vidim, da ste imeli prav. Dajte mi desnico. Vi ste pravi človek."
In živo stisne Jakobovič Alapiču roko.

Na stare dni je dobival Štefan Gregorijanec črne novice — da bo obsojen radi motenja javnega miru. Ta sramota! Obsojen biti! Nikolaj Želnički, zagrebški stolni prošt, edini človek, ki se ni bil ločil od njega, mu je pisal: "Ne tratite časa. Gre za glavo! Zagrebčani bodo zmagali. Najbolje je, ako se vaša velemožnost pogodi z Zagrebčani; kajti sicer vam bo, kakor sem rekel, slaba pela."

Dokaz

Socialisti se ne morejo dosti izkašljati, da katoliška cerkev ni proti kapitalizmu. Vsaj slovenski socialisti so prišli prav v zadnjem času tudi do — dokaza. Evo ga. Odbor za priprave evharističnega kongresa je zbiral tudi prispevke za stroške, ki so s takimi prireditvami zvezani. O prireditvi bo sodil eden tako, drugi pa tako. V resnici je bil shod dostojna manifestacija vernega slovenskega naroda. Pri tem je marsikoga hudo dirnilo, ker je videl, da se je ločil po odpadu od občestva svojih očetov, in ta bo zabavljaj, to se razume, zopet pa bodo taki, ki pač zadržijo po oklišanah v neko strujo, ampak se le spomnijo pri takih prilikah, kam prav za prav spadajo. Kakemu mestu je prireditelj vir dohodkov, saj pri nas kak prosto — zidarški župan pozdravlja delegate katoliške jednote, ako ima ta jednota v istem mestu svojo konvencijo. Po takih vidikih se navadno ravna tudi prispevki in je treba te prispevke soditi, ako se prispevki za stroške pobirajo in nabirajo in prispevajo.

Za te stroške je pri shodu v Ljubljani dala tudi družba v Trbovljah Din. 7000, toraj kakih \$130.00. Ker je pa ta družba hudo kapitalistična, in morda je tudi taka, so dobili socialisti v tem prispevku za evharistični shod — dokaz, da je cerkev, katoliška cerkev, enako hudo kapitalistična, in da je vse, kar se piše in govori od strani cerkve, toraj posebno v enciklijah papežev, prazen — bluff, saj drugače bi moral evharistični shod ta prispevek od take hudo kapitalistične družbe in enako tudi vsak prispevek od kakega kapitalista odkloniti. Ker pa je odbor za evharistični kongres

sprejel teh Din. 7000 tudi od Trboveljske družbe, je vsaka enciklika kakega papeža firlefane, ako govori o krivičnem kapitalizmu.

Tako pač — socialisti. Ako pa jim kdo ne verjame, naj plača za socialistično propaganda — groš.

Morda se maščuje

Ko so l. 1919 zavezniki vabili Italijo, naj se jim pridruži, so bili posebno Angleži zelo radodarni s Trstom, Istro, Dalmacijo, dasi je Italija že tedaj poleg tega močno škrlila na — Afriko. Seve, to, kar je Italija dobila od Avstrije, pač ni — angleško, ako naj se tako izrazim, ampak tam v Afriki je pa dosti — angleškega, in o Afriki Angleži niso bili prav nič radodarni niti pri obljubah. Lahki so že pri konferenci v Parizu škripali z zobmi, dasi so dobili Trst in Istro. Pa niso mogli pozabiti — Afrike, in ker je zdaj prišlo med svet neko novo "mednarodno pravo", da vsak vzame, kar se mu dopade, s čemur je pričel Hitler, so tudi Lahki posnemali to "potezo" in se ravnali po tem — pravu. Vsa zadeva z Abesinijo je bila spočeta že l. 1919 v Parizu. Ampak Afrika je — angleška, in Anglija leta zdaj sem in tja, da bi odvrnila Mussolinija od — Afrike, ne morda toliko od Abesinije. Angležem je malo za kako neodvisnost Abesinije kot tako, pač pa bi kaka italijanska Abesinija ogrozila njih — Afriko. Zato letajo sem in tja, in lahko govorijo še — topovi. Korenina temu je pa slovanška Adrija, s katero so Angleži zvalili Lahke v zaveznitvo.

Ko so se zadeve glede Koroške in Trsta na konferenci v Parizu "žavtavo" obračale in je prihajala bolj in bolj na dan

'DEKLICA Z ODPRTIMI OČMI'

je ime zanimivi povesti, ki bo začela v par dneh izhajati v našem listu. Ta povest je vzbudila vsepovsod obilo zanimanja. Prepričani smo, da ga bo vzbudila tudi med čitatelji našega lista. Čitajte to povest od začetka. Oporozite na njo tudi svoje prijatelje in sosede, da se tudi oni naroče na list, da bodo čitali to zanimivo povest od začetka.

POZOR!

Kadar potrebujete premoga, drv, bi radi voznika za selitev, ali kak drug prevoz, tedaj me pokličite na telefon.

JOHN ŽELEZNIKAR
Auto Truki za splošni prevoz
2045 West 23rd Street, Chicago, Ill.
Tel. Canal 4534

DR. JOHN J. ZAVERTNIK

— PHYSICIAN & SURGEON —
Office Hours at 3724 W. 26th Street — 1:30 — 3:30 — 6:30 — 8:30 Daily.
Tel. Crawford 2212
at 1858 W. Cermak Road — 4:00 — 6:00 p. m. Daily.
Tel. Canal 9694 — 9695
Wednesday and Sunday by appointment only.
Residence Tel.: Crawford 8440 — If no answer — Call Austin 5700
Phone Canal 9694 — 9695

DR. RAY A. OLECH,

— ZOBOZDRAVNIK —
1858 West Cermak Road
Hours: 9:00 a. m. to 8:00 p. m. — Monday, Tuesday, Thursday, Friday and Saturday. — Wednesday 9:00 a. m. to 1:00 p. m.

BOSTIC BROTHERS

— SLOVENSKA LEKARNA —
1858 W. Cermak Rd. CHICAGO, ILL. Tel. Canal 9694-9695

vsja perfidnost politike in diplomacije, sem jaz po grdi navadi malo pokl... dr. L. Erlih je molil in rotli in dejal, da bota Koroška in Trst še izhod za svetovne zapletljaje.

Morda je izhod ali vhod tam v — Afriki?

RAZNOTEROSTI

ČITANJE V POSTELJI

Mnogi ljudje imajo razvado, da čitajo v postelji, posebno takšni, ki trpijo zavoljo nespečnosti. Ti ljudje večinoma sami priznavajo, da je takšno čitanje za glavo, roke in oči zelo neudobno, nevezorna razsvetljava pa vpliva kvarno na vid. A tudi duh nima dobrega od čitanja v postelji.

Brezpomembno čtivo pač lahko kdaj povede človeka do zaželjenega spanja, običajno pa je čtivo zanimivo in spanje samo zadržuje. Včasih vpliva celo tako močno, da deluje še v spanju dalje in povzroča nemirne sanje. A tudi v najboljšem primeru ima čitanje v utrujenem stanju malo pomena, ker mu duh ne sledi popolnoma. To opazimo posebno na tem, da se časih izbralne omotice zbudimo k polni zavesti in moramo po več strani pogledati nazaj, da dobimo spet vodilno nit štiva.

Iz teh in še mnogo drugih izkušenj je preočito, da je čitanje v postelji ne samo nepraktično, ampak tudi nezdravo.

VELBLOD IN TOBAK

Velblod spada med živali, ki jih ni preveč lahko ravnati, ima pa svoje slabosti, ki jih znajo vodniki spretno izrabiti, da se jim trmoglavce vda. Velblod je namreč strasten ljubitelj — tobačnega dima, skratka kadilec. A čim je občutil narkotizirajoči vpliv zlate zeli, postane pohleven in učljiv.

V Severni Afriki izkoriščajo domačini to velblodovo lastnost na zelo pameten način. Vodniki uporabljajo posebno pripravo, neke vrste trikotno deščico z majhno odprtino v sredi; deščico pritrldijo živali pred gobee, prižgejo smotko in jo vtaknejo nato v odprtino deščice. Velblod prične potem kaditi, a dim spuščja skozi nos. Pri tem kaže vse znake popolnega ugodja. Malo čudno je gledati žival, ki uživa

smotko z mirom in zaprtimi očmi kakor pravi poznavalec. Ki di pa seveda ne dolgo, komaj nekoliko minut, kajti velblod in "dober vlak", da smotka od njegovih vdihov kar vidno kopni.

SAVE MONEY BY USING MORE FRESH PASTEURIZED MILK

Save food money and feed the family better by using plenty of this delicious milk in cooking and as a beverage.

SUMMER IS HERE

Now that Summer is here, the time to succumb to that feeling of laziness is pretty hard to resist. That's when heavy meals no longer appeal and we're looking for something decidedly cool and refreshing. Meals composed of fresh vegetables and fresh pasteurized milk will be found particularly appealing at this season of the year and particularly well adapted to quick preparation—a big point in their favor especially on a very warm day. By using fresh pasteurized milk abundantly in your food preparation or as a beverage, you are supplying your family with the finest protection possible.

IZSEL JE

I. zvezek pesmi

pod naslovom

"Iz življenja za življenje"

zložil Ivan Zupan

urednik "Glasila K. S. K. J."

CENA LIČNO VEZAN
KNJIGE \$1.25 S POŠTNO
VRED.

Naroča se pri:

IVANU ZUPANU

493 E. 120th St., Cleveland, Ohio

Dobi se tudi v

KNJIGARNI

"AMER. SLOVENEK"

1849 West Cermak Rd.,

Chicago, Ill.

Phone: 2575 in 2743

ANTON NEMANICH & SON

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V JOLIETU IN AMERIKI.

Ustanovljen l. 1895.

Na razpolago noč in dan. Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja. — CENE ZMERNE.

1002 N. Chicago Street, Joliet, Illinois

POZOR!

KDOR HOČE DOBRO PIVO PITI SI GA MORA PRI

John Kochevar

NAROČITI!

West Side Distributor of Monarch

2215 W. 23rd Street, Tel. Canal

CHICAGO, ILLINOIS

Učite se angleščine

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO - SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

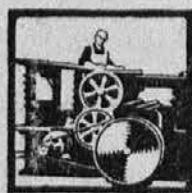
kateremu je znižana cena in stane samo: **\$2.00**

Naročila sprejema

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Rd. Chicago, Ill.

Napačna je misel-

če misli trgovec, ali društveni uradniki, da so izdatki za tiskovine nepotrebni izdatki.

Lepa tiskovina napravi vedno najlepši vtis na vsakogar. Lepa tiskovina z vašim imenom je najzgovornejša reklama za vas!

Naročite tiskovine od:

Tiskarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road Chicago, Illinois